

"שוחד בחירות"

שוחד בחירות ! כך זעקו הכותרות.

על פי התחקיר, רבים מבעלי זכות ההצבעה קיבלו שוחד עבור בחירתם – ויש לבטל את תוצאות הבחירות ולא גרע מדינו של דיין שקיבל שוחד ודן את הדין שדינו בטל (שו"ע חו"מ סימן ט').

נקבעו בחירות חוזרות¹. האם יש לגרוע מפנקס הבוחרים את אלו שקיבלו שוחד ?

ראובן וסיעת מרעיו שקיבלו שוחד טענו שאמנם קיבלו שוחד להצביע עבור מפלגת... אולם בפועל הצביעו בעד מפלגה אחרת (וצירף תיעוד...), כך שאין לפוסלם.

הממונה על הבחירות טען שעצם קבלת השוחד פוסלת אותם מלהשתתף בבחירות שעתה הם בבחינת "רשעים" ופסולים, ואף אם נותן השוחד לא ידרוש מהם להשיבו – חובה עליהם להשיבו מעצמם – שקיבלו תשלום ולא ביצעו את העבודה (מנ"ח פ"ג, הלכה פסוקה ט' א' הערה 258) !

שמעון וסיעת אוהביו אמרו, שהם קיבלו את השוחד אבל בכל מקרה היו מצביעים עבור מפלגת... אבל כיון שהציעו להם שוחד נקטו בכלל האומר "לעולם תיקח".

גם טענתם נדחתה כיון שמקבל שוחד נפסל אפילו מזכה את הזכאי (שו"ע חו"מ סימן ט').

לוי וידידיו הודו שה"שוחד" אכן עיוור את עיניהם ובחר במפלגת... רק בגלל השוחד. אולם בבחירות החוזרות, שעבורן הם לא יקבלו דבר, העינים נפקחו ויצביעו על פי היושר ולשם שמים (לא מחמת נגיעות אישיות)

טענתם נדחתה כיון ש"רשע" פסול (ועיין שו"ע הנ"ל).

היה מי שהעלה את הטענה, שמפלגת... עצמה פסולה מלהתמודד בבחירות שהרי היא נתנה את השוחד, ונותן שוחד אינו ראוי להיות 'נבחר ציבור' !

התברר שראשי המפלגה ומועמדיה לא ידעו מפעילות מטה הבחירות, וכך מועמדותם לא נפסלה (ע"פ שו"ת חת"ס חו"מ ק"ס). ולגבי חברי מטה הבחירות שנתנו את השוחד, האם יש לפוסלם לעדות ולהשתתפות בבחירות ?

יש שציידו שאין לפוסלם שאמנם הכשילו אחרים ועברו על איסור "לפני עיור לא תתן מכשול" אבל אין הם בבחינת "רשע דחמס" – שלא עשו מעשה חמס שפוסל (עיין כס"מ פ"י מעדות ה"ד).

מקבלי השוחד (בלחץ מטה הבחירות) השיבו כולם את השוחד שקיבלו ופנו לממונה על הבחירות ששיב את שמותיהם לפנקס הבוחרים.

הממונה טען שכיון שהם עברו על הלאו של נתינת שוחד, הרי הם פסולים לבחור "עד שישובו בתשובה". וגם זאת רק לבחירות אחרות, אבל לבחירות אלו שכבר "נתקרבה דעתם" למפלגת... הם פסולים לחלוטין (שו"ת חת"ס הנ"ל, ועיין שו"ת ר' אליעזר גורדון סימן ד' שהראה פנים להכשירם אף לבחירות חוזרות – במקרים שונים²).

מחזירי השוחד דרשו ממטה הבחירות ששיב להם את השוחד שהשיבו שהרי השיבו אותו לשוא, ועד סגירת הגיליון לא נודעה הכרעתם...

¹ כלליות שבהם אין הקפדה על הצבעתו של "רשע".

² עיין עדרו ירעה עמ' 205.

¹ אכמ"ל האם רק לפסול את הקולות הפסולים או לערוך בחירות חדשות.

² יל"ע האם יש מקום לחלק בין "נבחר ציבור" שבוחרים ובכך יש פסול רשעה לבין בחירות